

**حمله قرار بگیرد و مواد هسته‌ای وارد آب شود، چه اتفاقی رخ خواهد داد؟**

کل آب آلوده خواهد شد. ما چند سال پیش یک مانور بحران در قطر انجام دادیم. ما آب مناطق مسکونی خود را از طریق شیرین کردن آب دریا تأمین می‌کنیم. ما ذخیره آب نداریم. رودخانه هم نداریم. اگر آب دریا آلوده شود، قطر در عرض سه روز همه ذخیره آب خود را از دست خواهد داد. البته ما ذخایر آبی خود را افزایش داده‌ایم و همچنان مشغول این کار هستیم. این مشکلی نیست که فقط قطر با آن روبه‌رو باشد. کویت و امارات و کشورهای دیگر خلیج فارس هم با این مشکل مواجه هستند.

**«بنابراین اگر این تاسیسات هسته‌ای مورد حمله قرار بگیرد و مواد رادیواکتیو وارد آب خلیج فارس شود، هیچ کدام از کشورهای حاشیه خلیج فارس، آب نخواهند داشت؟»**

نه آب خواهند داشت و نه ماهی برای خوردن خواهند داشت. هیچ نخواهند داشت. زندگی نخواهند داشت.

**«پس شما با یک فاجعه زیست‌محیطی تاریخی مواجه خواهید شد؟»**

مسلماً یک فاجعه زیست‌محیطی خواهد بود. به همین خاطر است که می‌گویم موقعیت قطر بر روی نقشه و موقعیت دیگر کشورهای منطقه با ایران ایجاد روابط را ایجاد می‌کند. خیلی‌ها متوجه این مسئله نیستند. یادم هست که یک بار به آمریکا رفته بودم و در کنگره آمریکا با یک سناتور آمریکایی قرار ملاقات داشتم. ما درباره ایران صحبت می‌کردیم. او گفت شما نیازی ندارید نگران ایران باشید. من نقشه‌ای درآوردم و روی میز گذاشتم. او برای اولین بار متوجه شد که ایران و قطر به لحاظ جغرافیایی چقدر به هم نزدیک هستند. خیلی‌ها هستند که هنوز نمی‌دانند که این منطقه چقدر به ایران نزدیک و این دو چقدر درهم آمیخته هستند.

**«یعنی در سنای آمریکا حتی نقشه هم ندارند؟»**  
خیر. مسلماً نقشه دارند اما احتمالاً نمی‌دانند چطور قطر را بر روی نقشه پیدا کنند. (اشاره به کوچک بودن قطر) ما خیلی کوچک هستیم.

**«به نظر شما آیا دولت ایران تمایل دارد از طریق مذاکره و بازکردن درهای تاسیسات هسته‌ای اش به روی بازرسان بین‌المللی، تنش را کاهش دهد؟ آیا ایران تمایل دارد به دنیا اطمینان دهد که دو هفته با ساخت بمب هسته‌ای فاصله ندارد؟»**

من فکر می‌کنم این کار شدنی است. ما با مقامات ایرانی در رابطه هستیم. چند روز پیش یک هیئت دیپلماتیک به تهران رفت با رهبر عالی ایران، رئیس جمهوری و وزیر خارجه ایران گفت‌وگو کرد تا راه حلی دیپلماتیک به دست آید.

**«آیا تمایل به همکاری دارند.»**

آنها تمایل دارند در وضعیتی قرار بگیرند که برای همه آرامش ایجاد کند و خوشایند باشد. مهمتر از همه چیز، تمرکز آنها بر گسترش روابط با کشورهای حاشیه خلیج فارس است و این چیزی است که می‌تواند در همه ابعاد پیشرفت ایجاد کند. بنابراین من باور دارم که فرصتی وجود دارد. من برمی‌گردم به مسئله مرغ و تخم‌مرغ و اینکه اول مرغ بود و بعد تخم‌مرغ آمد و یا اول تخم‌مرغ بود و بعد مرغ آمد. من معتقدم ما باید این مسائل را فراموش کنیم و دو طرف را کنار هم بنشانیم. آنها باید نگرانی‌های یکدیگر را درک کنند. اگر همه چیز بر مبنای استانداردهای بین‌المللی باشد من مانعی برای رسیدن به توافق نمی‌بینم.

**«صحبت‌هایی درباره افزایش تحریم‌های ایران مطرح است که البته من نمی‌دانم ممکن است یا نه. اما ایران نزدیک به ۴۶ سال است که تحت تحریم است. آیا این تحریم‌ها اهدافشان را محقق کرده‌اند و آیا تا به حال دیده‌اید که تحریم‌ها علیه هر کشوری به اهدافشان رسیده باشند؟»**

این سوال خیلی مناقشه‌برانگیز است. اول اینکه به‌عنوان یک اصل برای کشور من، قطر، ما معتقدیم که تحریم‌های یک‌جانبه، تأثیری ندارند. این تحریم‌ها مردم کشورها را مجازات می‌کنند نه دولت‌ها یا رژیم‌ها را.  
**«در ایران هنوز دولت انقلابی بر سر کار است. درست است؟»**

بله. اگر این تحریم‌ها به نتیجه رسیده بود، ما حالا در این شرایط نبودیم.

**«فیدل کاسترو بعد از اینکه کوبا ۵۰ سال تحت تحریم آمریکا بود، در هاوانا از دنیا رفت...»**

بله. تحریم چه کار می‌کند؟ به مردم فشار می‌آورد. بازار سیاه ایجاد می‌کند. یک سیستم کامل غیرقانونی ایجاد می‌کند. وقتی که تحریم‌ها از سوی آمریکا اعمال می‌شوند، مانع از تجارت شرکت‌های آمریکایی می‌شوند و فرصت‌ها را از آنها می‌گیرند. بنابراین من جهانی را نمی‌توانم تصور کنم که تحریم‌ها در آن بتوانند موثر باشند. اگر بخواهم صادقانه بگویم، اساس سیاست خارجی ما این است که به‌هیچ‌وجه از تحریم حمایت نمی‌کنیم؛ به‌هیچ‌وجه، کشورهایی که تحریم می‌کنند صرفاً شرایط را بدتر می‌کنند.

**«سه کشور از بزرگترین تولیدکنندگان بزرگ**

**نفت در جهان، یعنی ونزوئلا، ایران و روسیه تحت تحریم‌های بسیار شدید تاریخ بوده‌اند. اما همچنان نفت می‌فروشند. خیلی نفت می‌فروشند...»**

بله. همینطور است. آنها نفت‌شان را به روش‌های مختلف و با استفاده از ارزهای مختلف می‌فروشند. یادم هست وقتی که در اوایل جنگ روسیه با اوکراین، تحریم‌های روسیه اعمال شد، من مصاحبه‌ای با یک رسانه آمریکایی داشتم و در آن مصاحبه خیلی صریح گفتم که تحریم فقط بازارهای موازی برای ارزهای دیگر ایجاد می‌کند. دلار به‌عنوان ارز غالب بین‌المللی تضعیف می‌شود. خواهید دید که کشورها به تدریج از استفاده از دلار فاصله می‌گیرند. بنابراین تحریم فایده‌ای ندارد. چیزی که می‌خواهید به شما نمی‌دهد. بلکه برعکس، هر کشوری که تحت تحریم است، از ونزوئلا بگیرد تا ایران، مجبور است زنده بماند. مجبور است شکم مردمش را سیر کند. مجبور است نیازهای اولیه‌اش را تأمین کند. بنابراین راهی برای فروش نفت پیدا می‌کند. نفت را به ارزهایی غیر از دلار می‌فروشند. بالاخره بازارهایی پیدا می‌کنند که با آنها تجارت کنند. به همین دلیل است که با اعمال تحریم، بازارهای موازی درست می‌کنید. این چیزی بوده که من همیشه گفته‌ام.

**«بنابراین آمریکا با اعمال تحریم، خودش را از بازارها محروم می‌کند، دلار آمریکا را تضعیف می‌کند. باعث می‌شود که کشورهای تحریم‌شده سرکوب‌گرتر شوند اما در عین حال مقامات این**

**کشورها را سرنگون نمی‌کند و این کشورها به هر حال نفت‌شان را می‌فروشند. پس چرا باید از اعمال تحریم‌ها دفاع کرد؟»**

تجربه من با دیدن همه این کشورهایی که تحریم شده‌اند این است که هیچ‌کدام از این تحریم‌ها به نتیجه‌ای که مدنظر بوده نرسیده‌اند.

**«به نظر من حرف درست است. اصلاً هم حرف ایدئولوژیکی نیست. به لحاظ آماری درست است.»**

بله. به لحاظ آماری درست است.

**«پس چرا آمریکا این رویه را ادامه می‌دهد؟»**

اگر بخواهید یک کشوری که به خاطر تحریم تغییر رژیم را تجربه کرده است نام ببرید و یا کشوری را نام ببرید که به خاطر تحریم‌ها رفتارشان را تغییر داده است، هیچ کشوری پیدا نمی‌کنید.

**«پس چرا آمریکا اصرار دارد این مسیر را ادامه دهد؟»**

شاید بهتر باشد این سوال را از قانونگذاران و سیاست‌گذاران آمریکایی بپرسید. اما از نظر من این اتفاق زمانی رخ می‌دهد که شما با طرف مقابل صحبت نمی‌کنید. اگر نخواهید از ابزار نظامی استفاده کنید که ما هرگز آن را توصیه نمی‌کنیم، تنها ابزاری که دست‌تان باقی می‌ماند این است که تحریم کنید تا نشان دهید که قدرت و اهرم فشار دارید. برخی معتقدند که تحریم قدرت و اهرم فشار ایجاد می‌کند که از نظر من اینطور نیست. به هر کشوری که تحریم شده است نگاه کنید. می‌بینید که اهداف تحریم محقق نشده است.

## نگاه وزیر

سیدعباس عراقچی، در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه:

# به‌زبان فشار و تهدید پاسخ نمی‌دهیم

است و به درستی محافظت می‌شود و ما مطمئن هستیم که نمی‌توان آنها را نابود کرد و سوم، ما توانایی پاسخگویی بسیار قوی و کاملاً متناسب و متعادل را داریم. اسرائیلی‌ها خودشان می‌دانند و دیگران در منطقه می‌دانند که هر اقدامی علیه ایران انجام شود، اقدام مشابهی علیه اسرائیل به دنبال خواهد داشت. وی تأکید کرد: بنابراین من فکر می‌کنم تهدید جنگ علیه ایران تهدیدی است که فقط درباره آن صحبت می‌شود، اجرای این تهدید خطر بسیار بزرگی خواهد بود و می‌تواند به یک آتش فراگیر در منطقه تبدیل شود؛ نه اینکه ایران این کار را انجام دهد، بلکه این خواست اسرائیل است که بقیه کشورهای منطقه را درگیر جنگ کرده و آمریکا را به جنگ بکشاند. کشاندن آمریکا به جنگ در منطقه یک برنامه اسرائیلی است؛ اگر آمریکا وارد جنگ در منطقه شود به شدت آسیب‌پذیر خواهد بود و خود آن‌ها هم این موضوع را می‌دانند.

وزیر امور خارجه کشورمان در ادامه در پاسخ به این سوال که ترکیه ایران را به استفاده از شبه‌نظامیان برای بی‌ثبات کردن سایر کشورها متهم کرده است. چگونه پاسخ می‌دهید؟ گفت: فکر نمی‌کنم کسی شک داشته باشد که تحولات سوریه مستقیماً تحت تأثیر ترکیه و چند کشور دیگر بوده است و به همین دلیل مشکلاتی که اکنون به وجود آمده است، مانند اشغال گسترده خاک سوریه توسط اسرائیل، تخریب تمام زیرساخت‌های دفاعی و علمی سوریه توسط اسرائیل و همه درگیری‌هایی که وجود دارد، طبیعتاً مسئولیت این تحولات بر عهده کسانی است که این تحولات را انجام داده‌اند. وزیر امور خارجه ایران در پاسخ به این سوال که آیا ایران با دولت جدید سوریه ارتباط برقرار خواهد کرد نیز گفت: گروه‌های غیرقانونی زیادی در سوریه وجود دارند که برخی از آنها هنوز در فهرست گروه‌های تروریستی سازمان ملل هستند. سیاست جمهوری اسلامی ایران کاملاً مشخص است؛ ما خواهان ثبات و صلح در سوریه هستیم. ما می‌خواهیم تمامیت ارضی سوریه را حفظ کنیم. ما می‌خواهیم وحدت ارضی سوریه را حفظ کنیم. ما می‌خواهیم وحدت ارضی سوریه را حفظ کنیم و ما تجزیه سوریه مخالفیم. ما خواهان پایان اشغال خارجی در سوریه هستیم. ما خواهان پیشرفت و توسعه مردم سوریه هستیم.

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه در حاشیه نشست سازمان همکاری‌های اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه، در پاسخ به این سوال که آیا ایران آماده از سرگیری مذاکرات با آمریکا در مورد برنامه هسته‌ای خود است، گفت: تا زمانی که آمریکا به سیاست فشار حداکثری و تهدیدهای خود ادامه دهد، وارد مذاکره مستقیم با آمریکا نخواهیم شد اما این بدان معنا نیست که در مورد برنامه هسته‌ای خود با طرف‌های دیگر مذاکره نخواهیم کرد، ما با سه کشور اروپایی در حال مذاکره هستیم، با روسیه و چین، سایر اعضای برجام در حال مذاکره هستیم و این گفت‌وگوها می‌تواند ادامه پیدا کند و فکر می‌کنم از این مسیر هم می‌توانیم به نتیجه برسیم.

وی ادامه داد: تا زمانی که دولت آمریکا به فشار خود ادامه دهد، ما نیز به مقاومت خود ادامه خواهیم داد. اگر آمریکا بخواهد به توافق هسته‌ای جدید با ایران بازگردد، طبیعتاً باید شرایط یک مذاکره عادلانه را رعایت کند و ما ثابت کرده‌ایم که به زبان فشار و تهدید پاسخ نمی‌دهیم بلکه مانند گذشته به زبان احترام و عزت پاسخ خواهیم داد. در مورد برنامه هسته‌ای خود، تکرار می‌کنم، در حال حاضر با سه کشور اروپایی در حال مذاکره هستیم، با روسیه و چین در حال ریزنی نزدیک هستیم و با سایر کشورهای علاقه‌مند به گفت‌وگو ادامه می‌دهیم، طبیعی است که نقطه‌نظرات ما از سوی این کشورها به دولت آمریکا منتقل شود. اگر آمریکا بخواهد به توافق هسته‌ای جدید با ایران بازگردد، طبیعتاً باید شرایط یک مذاکره عادلانه را رعایت کند و ما ثابت کرده‌ایم که به زبان فشار و تهدید پاسخ نمی‌دهیم بلکه مانند گذشته به زبان احترام و عزت پاسخ خواهیم داد.

وزیر امور خارجه ایران همچنین در پاسخ به این سوال که به تهدید اسرائیل برای حمله به برنامه هسته‌ای ایران چگونه پاسخ می‌دهید؟ گفت: اولاً برنامه هسته‌ای ایران را نمی‌توان با عملیات نظامی از بین برد، به چند دلیل؛ دلیل اول این است که این فناوری است که ما به آن دست یافته‌ایم و فناوری در مغز است و نمی‌توان آن را بمباران کرد. ثانیاً، تأسیسات هسته‌ای ایران در بسیاری از نقاط مختلف کشور پراکنده

## دیپلمات‌ها



## مخالفت با راه‌حل دوکشوری

وزارت امور خارجه، تحفظ خود در مورد برخی از بندهای بیانیه پایانی نشست فوق‌العاده وزرای خارجه سازمان همکاری اسلامی در جده را اعلام کرد. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران در این نشست شرکت کرده بود.

در بیانیه وزارت امور خارجه در این ارتباط آمده است: «جمهوری اسلامی ایران حمایت قاطعانه خود از احقاق حقوق ذاتی فلسطینی‌ها مبنی بر تعیین سرنوشت خود را مورد تأکید مجدد قرار داده، جنایات وحشیانه رژیم اشغالگر اسرائیلی علیه مردم فلسطین را قویاً محکوم می‌نماید. حمایت بی‌دریغ دولت و مردم جمهوری اسلامی ایران از آرمان فلسطین تردیدناپذیر است و تعهد محکم ما در قبال فلسطین تحت هیچ شرایطی متزلزل نخواهد شد. جمهوری اسلامی ایران بدون تأثیر بر تعهد پیش‌گفته، مایل است تحفظات زیر را درباره مصوبه این نشست به ثبت برساند:

۱- در خصوص راه‌حل دو کشوری، جمهوری اسلامی ایران بر دیدگاه خود مبنی بر اینکه این مسیر، مسئله فلسطین را حل نمی‌کند تأکید می‌نماید. از دیدگاه ما، یک دولت مردمسالار که از طریق یک همه‌پرسی با مشارکت تمامی فلسطینی‌های داخل و خارج از سرزمین‌های اشغالی ایجاد شود و نماینده تمامی فلسطینی‌ها باشد تنها راه‌حل پایدار این مسئله است. بنابراین، ما خود را از هرگونه اشاره به مفهوم و ارجاع مشابه دیگر در متن (مانند قدس شرقی / اورشلیم شرقی، مرزهای ۱۹۶۷...، منفک می‌نماییم.

۲- بعلاوه موافقت با نتیجه مصوب این نشست نمی‌تواند به‌طور ضمنی یا صراحتاً و به‌هیچ‌وجه به‌عنوان به رسمیت شناختن رژیم صهیونیست اسرائیل تعبیر شود.

۳- مردم فلسطین همانند دیگر مردم صلح‌طلب دنیا مستحق بهره‌مندی از همه ابزارهای لازم برای تحقق حق مسلم خود جهت تعیین سرنوشت و راهی از اشغال استعماری خارجی هستند. با در نظر داشت اقدامات وحشیانه نیروهای اشغالگر اسرائیلی، هیچ چیز نمی‌بایست این حق فلسطینی‌ها را تحدید کند. این همچنین وظیفه مشترک ما وفق حقوق بین‌الملل است که از چنین آرمانی حمایت کنیم. بنابراین در بند ۵ قطعنامه، ما بر لزوم اتخاذ یک دیدگاه کل‌نگر با لحاظ منافع و نگرانی‌های تمام فلسطینی‌ها تأکید می‌کنیم. همچنین ما حمایت خود را از هرگونه توافق وحدت ملی فلسطینی‌ها که مردم فلسطین به آن نایل آیند و موافق آن باشند حمایت می‌کنیم.

۴- از بند ۲۲، از نظر جمهوری اسلامی ایران بهترین راه حفاظت از مردم فلسطین (به‌جای استقرار نیروهای حافظ صلح) این است که اسرائیل را از ادامه تجاوزات و جنایات علیه فلسطینی‌ها منع کرد.»



## مخالفت با پیشنهاد لاوروف

یک منبع دیپلماتیک اعلام کرد که تهران به وزیر خارجه روسیه گفته که هرگز با شروط دولت کنونی آمریکا وارد مذاکره هسته‌ای با واشنگتن نخواهد شد. یک منبع دیپلماتیک عالی‌رتبه دیروز شنبه در گفت‌وگو با شبکه خبری «المیادین» اظهار کرد: «سرگئی لاوروف»، وزیر خارجه روسیه در سفر به تهران آمادگی خود را برای پیشبرد مذاکرات هسته‌ای از طریق کانال‌های دیپلماتیک با واشنگتن اعلام کرد. این منبع گفت: تهران با وجود استقبالش از ابتکار عمل روسیه به لاوروف تأکید کرد که هرگز با شروط دولت ترامپ وارد مذاکره با واشنگتن نخواهد شد.

